

PODUL “TURCESC” DE LA CIACOVA

Probabil, cei mai mulți dintre ciacoveni și locuitorii satelor din împrejur au trecut de multe ori pe lângă el, ba poate s-au și oprit o clipă să-l privească, ori bătrânele sale arcade i-au adăpostit, vreodată, de furtună, iscată din senin, în zilele toride de vară... Dar nimeni nu mai știe astăzi cine și când l-a construit, și foarte probabil, nu mai trăiește nimeni care să fi trecut cu căruța peste el ori cu carul cu boi. Toată lumea îi spune însă Podul Turcesc, după înrădăcinatul obicei și imposibil de modificat din mentalul colectiv, conform căruia, tot ce e vechi în Banatul de câmpie e musai construit de către turci. Din păcate însă, din vremea stăpînirii otomane în Banat (1552-1718) nu ne-a rămas nicio construcție în picioare, exceptînd bazarul otoman de la Lipova.

Ne referim, așadar, la vechiul pod din cărămidă arsă, situat pe drumul care leagă Ciacova de Cebza, la 3 km distanță de Ciacova, 4 km de Cebza și circa 2 km vest de satul Petroman. Actualmente, acesta se află la doar 1,5-2 m distanță de șosea, aproape lipit de podul din beton, construit în sec. XX, atunci când s-a asfaltat drumul județean. În vechime, acesta era drumul medieval care lega Ciacova de Timișoara.

Lungimea podului este 15 m, lățimea maximă de 5 m, înălțimea 3 m, prezentînd două deschideri, sub formă de arcade semicirculare, cu un diametru de 6 m fiecare. Între cele două arcade, se află un contrafort semicilindric, parțial prăbușit, înalt de 2,5 m. Materialul de construcție este cărămida foarte bine arsă, prinsă cu mortar de foarte bună calitate, podul fiind acoperit, în vremea funcționării sale, cu piatră de râu, parțial sustrasă la ora actuală și acoperită cu un strat de pământ. Arcada dinspre Ciacova prezintă ușoare urme de prăbușire, iar cealaltă, dinspre Cebza, este străbătută de apă, podul trecînd, de altfel, peste un canal cu apă curgătoare, care pornește din hotarul Macedoniei, pierzându-se, actualmente, în apropiere de Petroman. Parapeții podului nu se mai păstrează, dar mai mult ca sigur aceștia au existat și, probabil, erau din bârne de lemn.

Așa cum am spus, podul nu datează din perioada otomană, dar nici anterior acesteia nu este. După modul de construcție, după cărămida utilizată, este o construcție austriacă, cel mai probabil din a doua jumătate a veacului al XVIII-lea, dacă nu chiar de la începutul celui următor. De altfel, dacă este să ne referim doar la Ciacova și împrejurimile sale, acest pod este foarte asemănător cu podul de la Foeni, tot cu două deschideri, cu „Podul cu tri butori”, care trece peste Lanca Birda, pe vechiul drum dintre Ciacova și Voiteg, care, după cum îi spune și numele prezintă trei deschideri, și cu vechiul pod din centrul Ghiladului, acesta însă avînd patru deschideri, dar mai joase și cu diametrul mai mic. Maniera în care au fost construite aceste poduri este aproape identică, la fel și perioada de construcție este, aproximativ, aceeași.